

Budgetpropositionen 2021 – energirelaterade poster

Skatteförslag och aviserade skatteförändringar

Skattereduktion föreslås för installation av grön teknik

En ny skattereduktion för installation av grön teknik föreslås införas fr.o.m. 1 januari 2021. Skattereduktionen gäller för privatpersoner och ersätter investeringsstöden för solceller, lagring av egenproducerad elenergi och för installation av laddningspunkt till elfordon.

Skattereduktionen för installation av grön teknik utformas som ett system med en s.k. fakturamodell med preliminär och slutlig skattereduktion, på ett likartat sätt som det nuvarande ROT-avdraget.

Skattereduktion för installation av grön teknik föreslås ges med 15 procent av de debiterade arbets- och materialkostnaderna för installation av solceller och med 50 procent av de debiterade arbets- och materialkostnaderna för installation av lagring av egenproducerad elenergi och installation av laddningspunkt till elfordon. Skattereduktionen får för ett beskattningsår uppgå till högst 50 000 kronor.

Höjd effektgräns för energiskatteplikt för egenproducerad förnybar el aviseras

Regeringen aviserar att undantaget från skatteplikt för egenproduktion av el i mindre anläggningar bör utvidgas genom höjda effektgränser från dagens 255 kW till 500 kW för solceller. Det tidigare förslag om fullständig energiskattenedsättning för de som har flera produktionsanläggningar under effektgränsen som varit under prövning hos EU-kommissionen bedöms inte kunna genomföras. Istället aviseras att en skattenedsättning i form av avdrag för förnybar el, inklusive solel, utvidgas till fullständig skattebefrielse med en motsvarande höjning av effektgränserna. Ändringarna bedöms kunna träda i kraft den 1 juli 2021 efter att ett lagförslag remissbehandlats.

Höjd energiskatt på el för tillverkningsindustri och datorhallar m.m.

Energiskatten på el höjs från 0,5 öre till 0,6 öre per kilowattimme för el som förbrukats i tillverkningsprocessen i industriell verksamhet, datorhallar och yrkesmässig jordbruks-, skogsbruks- eller vattenbruksverksamhet samt för el som förbrukats för framställning av värme eller kyla som levererats till sådana verksamheter. Skattenivån höjs även till 0,6 öre per kilowattimme för viss egenproducerad förnybar el från mindre anläggningar samt el som förbrukats som landström. Höjningen föreslås träda i kraft den 1 januari 2021.

Ändrade energiskatteregler för el vid elförbrukning för spårbunden trafik

Regeringen föreslår ändrade regler om skattskyldighetens inträde för energiskatt på el, godkännande som frivilligt skattskyldig samt nedsättning av skatt på el som förbrukas vid spårbunden trafik där infrastrukturförvaltare respektive spårinnehavare ska anses förbruka den el som förbrukas inom förvaltad järnvägsnät respektive innehavd spåranläggning. Den el som förbrukats inom ramen för en grundläggande tjänst, tilläggstjänst eller extratjänst i ett järnvägsfordon som befinner sig i ett järnvägsnät ska dock anses förbrukad av den tjänsteleverantör som tillhandahåller elen. Ordningen ska gälla om den utpekade förbrukaren är skattskyldig såsom producent, nätinnehavare eller frivilligt skattskyldig.

Skyldigheten för den som är producent, nätinnehavare eller frivilligt skattskyldig att betala skatt för viss el, ska inte inträda vid överföring till ett järnvägsfordon om någon som är producent, nätinnehavare eller frivilligt skattskyldig ska anses förbruka elen.

Införsel av el till Sverige via Öresundsbron i icke-koncessionspliktiga elnät ska heller inte föranleda att den som för in elen blir skattskyldig. Ändringarna i lagen om skatt på energi föreslås träda i kraft den 1 januari 2021.

Energi- och koldioxidskatt införs på grödebaserade biooljor för uppvärmning

Regeringen föreslår att full energi- och koldioxidskatt för grödebaserade biooljor som används för uppvärmning införs fr.o.m. den 1 januari 2021. Förslaget innebär därmed att grödebaserade biooljor får samma skattenivå som fossila bränslen. Förslaget motiveras av att nuvarande statsstödsgodkännande för skattebefrielse för animaliska och vegetabiliska fetter och oljor m.m. löper ut den 31 december 2020 och det bedöms inte möjligt att få ett förnyat godkännande av EU-kommissionen.

Skattebefrielse för biogasol som förbrukas för uppvärmning och fortsatt skattebefrielse för biogas

Biogasol som förbrukas som bränsle för uppvärmning föreslås befrias från energi- och koldioxidskatt fr.o.m. 2021. Befrielse från energiskatt och koldioxidskatt för biogas och biogasol begränsas dock till att endast gälla för biogas eller biogasol som inte är framställd av livsmedels- eller fodergrödor. En förutsättning för att skattebefrielse ska kunna medges är att bränslet vid skattskyldighetens inträde omfattas av ett anläggningsbesked enligt lagstiftningen om hållbarhetskriterier för flytande biobränslen.

Energiskattenedsättningen för uppvärmningsbränslen i industrin slopas

Regeringen aviserar att nedsättningen av energiskatt för bränslen som förbrukas för annat ändamål än drift av motordrivna fordon vid tillverkningsprocessen i industriell verksamhet och i yrkesmässig jordbruks-, skogsbruks- eller vattenbruksverksamhet bör slopas.

Även återbetalning av energiskatt för bränslen som förbrukas för framställning av värme eller kyla som levererats för sådana ändamål bör slopas, enligt regeringen.

Förändringarna planeras genomföras i två steg med en sänkning av skattenedsättningen från 70 procent till 35 procent den 1 juli 2021 samt ett helt slopande av skattenedsättningen den 1 januari 2022. Ett förslag med de ändringar i lagen om skatt på energi som behövs planeras att remissbehandlas.

Anslagsreformer

Satsning på bio-CCS

Regeringen aviserar i budgetpropositionen en satsning på avskiljning och lagring av koldioxid från biogent ursprung (bio-CCS) genom ett driftstöd. Driftstödet kan vara i form av en omvänd auktionering eller en lagringspeng. Regeringen beräknar 50 miljoner kronor 2022 och 200 miljoner kronor 2023 för detta ändamål och medlen tillförs anslaget för Industrilivet.

Koldioxidavskiljning och lagring, inte minst av biogena utsläpp, kan enligt regeringen komma att fylla en viktig roll för att nå nettonollmålet. Energimyndigheten föreslås bli ett nationellt centrum för koldioxidavskiljning och lagring (CCS) och tillförs även medel för att inrätta ett system med omvända auktioner alternativt fast lagringspeng för avskiljning, infångning och lagring av koldioxid från förnybara källor (bio-CCS). Ambitionen ska vara att införa systemet för driftstöd under 2022, för att påskynda genomförandet av bio-CCS. Regeringen kommer också sträva efter att lämpliga instrument utformas inom EU för att skapa ekonomiska incitament för negativa utsläpp.

Industrilivet breddas och förstärks

Industrilivet föreslås stärkas för 2021 med 150 miljoner kronor till knappt 750 miljoner kronor. Med det utökade anslaget ingår att satsa på att kunna ge stöd till fler slag av industriprojekt såsom biodrivmedel, plastreturraffinaderier, vätgasproduktion, återvinningsanläggningar och batteriproduktion. Breddningen kopplar också till den i somras beslutade strategin för cirkulär ekonomi som bidrar till att nå miljö- och klimatmålen.

Klimatklivet utökas och förlängs

Regeringen föreslår att anslaget för Klimatklivet förstärks och förlängs med 100 miljoner kronor under 2021. För att skapa en långsiktighet föreslår regeringen att stödet förlängs till 2026 och att Naturvårdsverket ges möjlighet att stötta fler stora klimatprojekt, genom att den så kallade bemyndiganderamen höjs. Satsningarna på Klimatklivet syftar också till att bidra till en grön återhämtning genom att minska utsläppen och samtidigt skapa jobb, vilket också bidrar till omställningen till en cirkulär ekonomi.

Gröna kreditgarantier för att främja gröna industriinvesteringar

I budgetpropositionen föreslås att gröna kreditgarantier, som ska bedömas utifrån teknikneutrala kriterier, ska kunna ställas ut under flera år med start under 2021. Kreditgarantierna kan uppgå till maximalt 10 miljarder kronor under 2021. Detta beräknas öka till 15 miljarder kronor 2022 och 25 miljarder kronor 2023. Statliga kreditgarantier för gröna investeringar i Sverige ska bidra till att möjliggöra finansiering av samhällsviktiga

industriinvesteringar, vilket ökar möjligheterna för en omställning till en mer cirkulär ekonomi och till att nå målen i miljömålssystemet och det klimatpolitiska ramverket.

Enligt budgetlagen ska en avgift tas ut för kreditgarantin som motsvarar statens förväntade kostnad för åtagandet, vilket innebär att avgiften ska avspegla risken för kreditförluster (förväntad förlust) och även statens administrativa kostnader.

Förlängt biogasstöd

Regeringen föreslår att satsningen på produktion av biogas som används i transportsektorn förlängs med 200 miljoner kronor under 2021. Regeringen hänvisar också till att man har remissbehandlat Biogasutredningens betänkande *Mer biogas! För ett hållbart Sverige* (SOU 2019:63) i våras och avser att återkomma med förslag på området.

Sänkt energiforskningsanslag

Regeringen föreslår en sänkning av energiforskningsanslaget med 102,5 miljoner kronor 2021 och 90 miljoner kronor fr.o.m. 2022 i syfte att finansiera andra åtgärder i budgetpropositionen. I budgetpropositionen uttalar regeringen också att inriktningen för den kommande perioden för forskning och innovation inom energiområdet för åren 2021–24 kommer att anges i en särskild proposition som lämnas till riksdagen under hösten 2020.

Höjt förvaltningsanslag för Energimyndigheten

Regeringen föreslår ett ökat förvaltningsanslag för att finansiera nya arbetsuppgifter för Energimyndigheten på sammantaget ca 60 miljoner kronor per år fr.o.m. 2021.

Genomförande av EU:s energilagstiftning tillförs 15 miljoner kronor per år.

Marknadskontroll, ekodesign- och energimärkning tillförs 9 miljoner kronor per år.

Nationellt centrum Bio-CCS tillförs 3 miljoner kronor fr.o.m. 2021 och 5 miljoner kronor per år fr.o.m. 2022. Tillfälliga anslag tillförs också för förbättrade effektberäkningar på 5 miljoner kronor, utredning om biodrivmedel på 5 miljoner kronor och för att utreda driftsstöd för avskiljning och lagring av bio-CCS med 5 miljoner kronor per år.

Energimyndigheten tillförs även successivt ökade anslag för uppbyggnaden av det civila försvaret inom energiförsörjningen och för säkerhetsskydd med 23 miljoner kronor 2021, 29 miljoner kronor 2022 och 47 miljoner kronor 2023. Regeringen avser att återkomma med ett förslag till övergripande inriktning för det civila försvaret i den försvarspolitiska propositionen för perioden 2021–2025.

Höjt förvaltningsanslag för Energimarknadsinspektionen

Regeringen föreslår att Energimarknadsinspektionen tillförs ytterligare medel för att de snabbare ska kunna hantera ansökningar om nya elledningar och för att snabbare avsluta pågående ärenden. Genom att tillföra 15 miljoner kronor under 2021 och 5 miljoner kronor 2020 i höständringsbudgeten bedöms en stor del av ärendebalansen kunna avslutas. För att även öka myndighetens kapacitet på sikt höjs anslaget permanent med 4 miljoner kronor per år för åren därefter.

Den kommunala energi- och klimatrådgivningen permanentas

Regeringen föreslår en förlängning av stödet till den kommunala energi- och klimatrådgivningen med 120 miljoner kronor per år genom en permanent satsning.

Förlängt solcellsstöd för företag och kommuner 2021

Regeringen föreslår en förlängning av solcellsstödet till kommuner och företag under 2021. Förslaget innebär en sänkt stödnivå till 10 procent i stödnivå jämfört med tidigare 20 procent. Regeringen föreslår att 260 miljoner kronor tillförs stödet 2021 och aviserar också att stödet bör avvecklas framöver. För privatpersoner föreslås det tidigare investeringsstödet för solceller ersättas av ett grönt skatteavdrag från 2021.

Energirenoveringsstöd för flerbostadshus

Regeringen föreslår ett nytt treårigt stöd till åtgärder för energieffektivisering i flerbostadshus. 900 miljoner kronor avsätts för 2021, 2,4 miljarder för 2022 och 1 miljard för 2023. Syftet är att öka takten på energieffektiviseringen och samtidigt förbättra förutsättningarna för att genomföra nödvändiga renoveringar.

Elektrifiering av tunga fordon

Regeringen föreslår en satsning för att påskynda elektrifieringen av tunga vägtransporter inom de mest trafikerade områdena. Regeringen föreslår ett nytt stöd där 500 miljoner kronor avsätts för 2021 och 550 miljoner beräknas tillföras ändamålet 2022. I satsningen ingår även elektrifiering med vätgasdrift.

Fossilfritt flyg 2045

Regeringen förlänger Energimyndighetens pågående uppdrag att främja forskning om hållbara biobränslen för flyg och arbetet med ett innovationskluster för fossilfria flygtransporter 2045. Därutöver vidgas satsningen till att omfatta utvecklingen av elflyg. Satsningen på fossilfritt flyg tillförs 50 miljoner kronor under 2021 och under 2022 beräknas 50 miljoner kronor tillföras.

Biodrivmedelstyrmedel ska utredas

Regeringen avser att ge Energimyndigheten i uppdrag att utreda behovet av ytterligare styrmedel för att främja vissa biodrivmedelsanläggningar. Idag importeras nära 85 procent av de biodrivmedel som används på den svenska marknaden. Sverige har goda förutsättningar att producera biodrivmedel. I Färdplanerna som lämnas in till Fossilfritt Sverige nämns ökad biodrivmedelsanvändning som en viktig del i arbetet för att minska utsläppen i flertalet sektorer. För att utöka analyskapaciteten till detta uppdrag föreslås Energimyndigheten tillföras 5 miljoner kronor 2021.

Energipolitikens inriktning ligger fast

Energipolitikens inriktning ligger fast och syftar till att förena försörjningstrygghet, konkurrenskraft och ekologisk hållbarhet. Regeringen framhåller att Sverige står på tröskeln till nästa generations elektrifiering vilket innebär en omfattande

samhällsutveckling. Ökad elektrifiering är en viktig komponent i omställningen till nettonollutsläpp av växthusgaser senast 2045. En nationell strategi för elektrifiering tas fram för att ta ett helhetsgrepp på elektrifieringen av samhället och möjliggöra en ökad elektrifiering, men regeringen lämnar inga närmare tidsangivelser om när en sådan strategi planeras läggas fram.

Regeringen framhåller att Sverige ska vara en föregångare i energiomställningen globalt och i EU. Regeringen menar också att EU-målsättningarna för klimat, förnybar energi respektive energieffektivisering till 2030 bör skärpas.

Text: Erik Thornström, expert skatter och styrmedel, Energiföretagen Sverige